

Ռազմաքաղաքական/տնտեսական բյուջեներ

Աղյուսակում ներկայացված են ոչ թե կազմակերպությունների ռազմական/քաղաքացիական բյուջետային պոտենցիալները, այլ դրանց անդամակցող երկրների ազգային ցուցանիշների համադրումները:

Աղյուսակ 1

2006թ. վիճակագրություն

Կազմակերպություն/երկիր	ՀՆԱ ¹ , \$տրլն	Ռազմ. բյուջե, \$մլրդ	Բնակչություն, \$մլն
ՆԱՏՕ ²	25.9	768	866
ՇՀԿ ³	10.64	59.5	1.512
ՀԱՊԿ/ՕՃԿԵ ⁴	1.86	24.9	211
ԱՄՆ	12.36	561*	298
Չինաստան	8.859 (3)	34.9	1.313
Ռուսաստան	1.589 (0.8)	23.7	143

* ԱՄՆ ռազմական բյուջեի ցուցանիշում ներառված են Աֆղանստանում և Իրաքում տրամադրվող ռազմական/հակահարկչական ծախսերը (շուրջ \$100 մլն):

() փակագծերում բերված է այլ աղբյուրների վիճակագրություն:

Ռազմական բյուջե

Առանձնահատուկ ուշադրություն պետք է դարձնել համաշխարհային ռազմականացման արագ զարգացող տեմպերին: Արևմտյան վերլուծական-փորձագիտական կենտրոնները միանշանակորեն հավաստիացնում են, որ վերջին տասնամյակում էապես աճել են համաշխարհային պաշտպանական/ռազմական ծախսերը: Այսպես, *Օբսիվալ* միջազգային հիմնադրամի տարեկան հաշվետվությունում մասնավորապես նշվում էր, որ 2006թ. համաշխարհային պաշտպանական ծախսերն արձանագրել են աննախադեպ ցուցանիշ՝ շուրջ \$1.059 տրլն, ինչը գերազանցում էր նույնիսկ 1988թ. (սառըպատերազմյան շրջանում) գրանցված ռեկորդը՝ շուրջ \$1.03 տրլն: Ընդ որում՝ համաշխարհային պաշտպանական ծախսերի ավելի քան կեսը (շուրջ 52.9%) բաժին է ընկնում միայն Միացյալ Նահանգներին: Ստոկհոլմի խաղաղության հետազոտությունների միջազգային ինստիտուտի (*SIPRI*) տվյալներով՝ 2003թ. ԱՄՆ-ին բաժին էր ընկնում համաշխարհային պաշտպանական ծախսերի շուրջ 47%-ը:

Մարդկային ռեսուրսներ

Ելնելով ներկայիս ժողովրդագրական գլոբալ գործընթացներից՝ երկրագնդի մարդկային ռեսուրսները տրամաբանորեն կուտակվում են ասիական մայրցամաքում, իսկ ավելի ստույգ՝ Հարավկենտրոնական և Հարավարևելյան Ասիայում: Աղյուսակում բերված կազմակերպություններից բնակչության թվաքանակով մասնավորապես առաջատար է ՇՀԿ-ն (1.512 մլրդ բնակիչ)՝ գերազանցապես ի հաշիվ Չինաստանի ցուցանիշների: 2006թ. դրությամբ, միայն Չինաստանի բնակչությունը շուրջ 1.314 մլրդ մարդ էր՝ կազմելով երկրագնդի ողջ բնակչության 20.1%-ը:

¹ Համախառն ներքին արդյունքի ցուցանիշները ներկայացված են 2005թ. վիճակագրությամբ:

² ՆԱՏՕ-ի անդամ երկրներն են՝ Բելգիա, Մեծ Բրիտանիա, Կանադա, Լյուքսեմբուրգ, Դանիա, Ֆրանսիա, Իսլանդիա, Իտալիա, Նիդերլանդներ, Նորվեգիա, Պորտուգալիա, ԱՄՆ, Հունաստան, Թուրքիա, Գերմանիա, Իսպանիա, Չեխիա, Լեհաստան, Հունգարիա, Էստոնիա, Լատվիա, Լիտվա, Ռումինիա, Սլովակիա, Սլովենիա, Բուլղարիա: Ներկայումս կազմակերպությանը ձգտում են անդամակցել Խորվաթիան, Մակեդոնիան, Սերբիան, Վրաստանը, Ուկրաինան և Ալբանիան:

³ ՇՀԿ-ին անդամակցում են Չինաստանը, Ռուսաստանի Դաշնությունը, Ղազախստանը, Ղրղզստանը, Տաջիկստանն ու Ուզբեկստանը: ՇՀԿ-ում դիտորդի կարգավիճակ ունեն 4 երկիր՝ Հնդկաստանը, Իրանը, Պակիստանը և Մոնղոլիան:

⁴ ՀԱՊԿ անդամ երկրներն են՝ Հայաստան, Բելառուս, Ղազախստան, Ղրղզստան, Ռուսաստան, Տաջիկստան և Ուզբեկստան (վերջինս անդամակցում է 2006թ. օգոստոսից):